

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Eika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznap (4 oldal)
600.000, vasárnap (6 oldal) 1.000.000 pengő.

Május 1.

A szabaddá vált Magyarországon immár másodszer következnek el a szabad május elsőjének megünneplése. Huszonöt éven keresztül tilos volt ennek a dátumnak ünneplése Magyarországon. Az akkori uradalom félt a munkásszolgálatnak öntudatos megnyilatkozásától, félt a felváltástól, ideges ijedelemmel tartott mindazoktól az elvektől, amelyeket világszerte a marxista alapon álló munkások ezen a napon demonstratív módon hirdettek és vallottak.

A demokrácia szabad folyást enged a nép valamennyi rétegének és természetesen elsősorban a dolgozóknak, hogy akaratukat nyilvánítsák, véleményüket hangoztassák és szabadon hirdethessék elképzeléseiket minden politikai és gazdasági kérdésben. Ez a jog kihar minden demokratikus gondolkodó parasztnak, munkásnak, polgárnak és ha ezzel a jogokkal okosan, mérték-tartással élnek, akkor az hasznára válhatik az országnak, a népnek, az egész világ előrehaladásának.

Mi magunk e szerény hasaboknál még a reakciós időkben sem riadoztunk május elsőjétől. Amennyiben a fennálló rendszer cenzúra és egyéb rendszabályai megengedték, ha csak rövid tudósításban is, megemlékeztünk a munkásság ünnepéről. Most is testvéri érzéssel, hogy úgy fejezzük ki magunkat, a *„más hitlen Lőrde magyar testvéreink ünnepnapja iránti megbecsüléssel és lojalitással nézünk az idén különösen nagyszabásúnak mutatkozó májusi demonstráció elé.*

Több értelmet kapott az utóbbi időben a május elsője. Egyfelől a béke, másfelől a munkásszolgálat nemzetközi egysége nyer benne demonstrációt. Nálunk általában az ipari munkásság ünnepe volt a múltban, az idén nyilvánul meg a törekvés a két munkáspárt részéről, hogy a parasztságot is május 1. vörös zászlaja alá hívja.

A munkáspártok és a szak-szervezetek májusi kiáltványai mellett hangsúlyozták, hogy május 1 a szabad népek testvériségének ünnepe, hogy május 1 a nagy szocialista Szovjet Unióval való szolidaritásnak és barátságának ünnepe. Ebben a vonatkozásban fenntartás nélkül veszünk részt az ünneplésben, mert a szabad szocialista Szovjet Unió, a szabad Amerika és Anglia, ünnepe minden magyar pártkülönbség nélkül baráti érzésekre serkent, annál is inkább, mert e nagy népeknek köszönhetjük felszabadulásunkat, függetlenségünket és e nagy népektől várjuk az igazságos és tartós békét, amely meghozza számunkra az élet lehetőségét.

Belföldi vonatkozásban hangsúlyozni kell, hogy a magyar nép jelentékeny részében, ha baráti érzésekkel viseltetik is a munkásság ünnepe iránt, meg-

3000 pengő a kalória, újabb fizetésemelés

A Gazdasági Főtanács a kalória megváltási ellenértékét április 29-től Nagybudapesten és mindazokban a helységeken, amelyekben az üzemek a budapesti közpénzbérek 100 százalékát kötelesek fizetni 3000 pengőben, azokban a

vidéki helységeken, amelyekben a budapesti közpénzbérek 95 százalékát 2700 pengőben, ahol 90 százalékát fizetik 2400 pengőben, ahol 80 százalékát fizetik 2100 pengőben állapította meg.

A Gazdasági Főtanács az április 28-a után teljesített munkáért a tanoncok részére 200 százalék, a segédmunkások részére 175 százalék, a többi munkavállalók részére 150 százalékkal magasabb bért állapított meg.

A békeszerződések ügyében megegyezést várnak a külügyminiszteri értekezlettől

Csehszlovákia betérjesztette „követeléseit Magyarországgal szemben“

Bevin brit külügyminiszter hétfőn dében repülőrepen visszaindult Párisba, hogy londoni tanácskozásnak befejezésével folytassa munkáját a külügyminiszterek értekezletén.

A Newyork Times a külpolitikai helyzetéről szóló szemléjében bizakodó hangon ír a külügyminiszterek párisi értekezletének várható eredményéről. A lap szerint az amerikai közvéleményre kedvező benyomást tett az első párisi tárgyalás biztató légköre és az Egyesült Államokban általában belátható időn belül teljes megegyezést várnak. Az orosz, magyar, bolgár, román és finn békeszerző-

dések ügyében a tárgyalófeleknek még újabb kölcsönös engedékenységet kell tenniük, amelyek során a nyugati hatalmak kétségtelenül figyelembe fogják venni a Szovjet Unió különös érdekeit Kelet és Délkelet-Európában. Ausztria és Németország ügyében valószínűleg csak évi megegyezés jön létre és a részletkérdések eldöntését későbbi értekezletre bízzák.

A londoni rádió összefoglaló jelentésében közli, hogy a párisi külügyminiszteri értekezlethez eddig a következő államok juttattak el emlékiratokat:

1. Olaszország kéri, hogy az olasz békeszerződés előkészítésé-

nél vegyék figyelembe a ország-nak a szövetségesek oldalán kifejtett háborús tevékenységét és a szövetségeseknek nyújtott anyagi és pénzügyi támogatását.

2. Ausztria visszaköveteli Deltáról tartományt.

3. Görög pénzügyi szakértők most állítják össze Görögország jóvátételi követeléseit Olaszországgal és Bulgáriával szemben.

4. Bulgária visszaköveteli Nyugat-Tráciát.

5. Csehszlovákia betérjesztette követeléseit Magyarországgal szemben és

6. az arab liga a libiai népszavazás ügyében intervenciót.

Összeült a nemzetgyűlés

Javaslat a vádtanács megszüntetéséről és a sajtóeljárás gyorsításáról

A nemzetgyűlés tegnap ismét összeült. Az átiratok ismertetése során az elnök bejelentette, hogy Kiss Imre és Dadi Imre Csongrád és Csanád varmegye megválasztott képviselői mandátumukról lemondottak és helyettük Farkas Imre és Erdői Mihály soronkövetkező pótképviselőket behívta a nemzetgyűlésbe. Veér Imre és Czövek Jenő mentelmi joguk megsértését jelentették be. A győri államügyészség Meixner Ernő, a budapesti főállamügyészség pedig Faragó László mentelmi jogának fel-függesztését kérte.

Rajk László belügyminiszter betérjesztette a nemzetgyűlés által az ország szellemi és közéleti vezető személyiségei közül választott nemzetgyűlési képviselőik számára újabb megállapításról szóló törvényjavaslatot.

Gyöngyösi János külügyminiszter benyújtotta a Magyarország és Csehszlovákia közötti lakosságcsere tárgyában február 27-én kelt egyezmény beicke-

lyezéséről szóló törvényjavaslatot.

Riesz István igazságügyminiszter betérjesztette a vádtanács megszüntetéséről és a sajtóeljárás meggyorsításáról szóló törvényjavaslatot, valamint a volt rendi megkülönböztetésekből eredő egyes házassági, ea-

Megérkezett Debrecenbe az egyetemnek küldött svájci szeretetadomány

A „Debreceni“ hírt adott röviden arról, hogy a debreceni egyetem Svájcól igen értékes szeretetadományhoz jutott. A többek között kapott egy Austin gyártmányú 4 és fél tonnás teherautó, amely nagyban elő fogja segíteni a klinikák élelmiszerbeszerzését és általában minden fuvarozási műveletet, melynél a gyorsaságra van szükség.

A svájci szeretetadománnyal kapcsolatosan Erdős Károly dr. egyetemi rektor a következő érdekes kijelentéseket tette munkatársunknak:

— A háború és a felszabadu-

lással utáni helyzet közismerten siralmas állapotokat teremtett az egyetemen. Sokat gondolkoztam azon, hogy mi volna a kivezető út a zűrzavaros és összekuszált viszonyok körül. Így határoztam el, hogy kérelmemmel fordulok régi barátomhoz, Verzar Frigyes dr. volt debreceni, most bázeli egyetemi professzorhoz, aki ma is páratlan szeretettel gondol reánk. Feltartam neki súlyos helyzetünket és nagy bajainkat. Verzar nem késett sokáig válaszával s azt kérdezte, hogy mire lenne szüksége a debreceni egyetemnek. E szíves levelére össze-

gyonjogi és örökjogi szabályok hatályának megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot.

A nemzetgyűlés legközelebbi ülését május 2-án, esütörtökön délelőtt tartja meg és ezen Nagy Ferenc miniszterelnök beszámoló moszkvai utjáról.

ajítottuk azokat a nélkülözhetetlen szükségleteket, amelyek megszerzésére egyetemünk képtelen a mai leromlott gazdasági viszonyok között. Verzar Frigyes sokáig nem válaszolt, de én sejtettem, hogy nem maradt tetlen. Április 13-án közölte velem, hogy sikerült a debreceni egyetem nehezségeinek enyhítésére egy-egy más dolgot elintéznie a Schweizerische Ungar Hilfe (magyar segítő szervezet) közbejöttével. Hálásak vagyunk a szervezet elnökének, Max Fischernak hogy ez a szeretetadomány egybegyűjt és ma már Debrecenben is van. Nagy érték minden, amit küldtek, itt van a 4 és fél tonnás Austin teherkocsi, melybe 1000 kiló használt ruhafőtelt csomagoltak. Kaptunk igen sok gyógyszerit, alátokat, melyet a sebészeti klinika nélkülözött eddig, aztán műszereket, fecskendőket, melyek mind-mind a klinikák betegeinek nyújtanak reményt a gyógyulásra.

A szeretetadományt egy orvoskereskedés vonatlati küldték Budapestre, meg a teherautót is. Az egyetem gazdasági hivatalának igazgatója dr. Tóth Lajos vette át a nyugati pályaudvaron és tegnap este érkezett meg a rakományával Debrecenbe.

Még csak annyit, hogy nagy hálával vagyunk elölve barátunk Verzar professzor és a Schweizerische Hilfe elnöke iránt, akiknek külön fogom levélben felmérésolni egyetemünk köszönetét nagylelkűségére való igaz emberbaráti fáradozásaiért.

Álhírek a pénzről

Kedden délelőtt városszerte elterjedt a legújabb áhír a pénz újabb lebecsüléséről. A hír hatására alatt egyesek pánikszertien vásárolni kezdtek, annak következménye az lett, hogy egyes kereskedők sietve lezárták a redőnyt és nem árustották tovább.

A rendőrség új vezetője, Molnár Győző alezredes a gazdasági életre fellélen kiros jelenséget orlyes és gyors rendőrségi intézkedéssel ellensúlyozta. Nyomban detektívek járták fel a lezárt redőnyfi üzleteket figyelmeztették az üzlet-tulajdonosokat eljárásuk következményére, aminek eredménye az lett, hogy azok sietve kinyitottak.

Örömmel üdvözljük a rendőrség gyors, erélyes intézkedését és hasonló intézkedést kérünk a rámhírek terjesztőinek kinyomozására.

tartja különállását azoktól az elvektől és céloktól, melyek kizárólag a marxizmus jegyében akarják megoldani Magyarország problémáit is. Eppen a napokban hallottuk a kiadott jelszót: »demokratikus államon túl szocialista Magyarországot akarunk!«

Kétségtelen, hogy demokratikus elvekből kifolyólag az erre irányuló agitációnak és akaratnyilvánításnak semmi sem állhat útjába, azonban ugyanakkor úgy nem állhat útjába semmi annak a fel fogásnak és annak a véleménynek terjesztése elő sem, mely meg tudja oldani Magyaror-

szág problémáit anélkül, hogy az évezredek történelmi alapot elvesztene lába alól, hogy a magántulajdon éven felépülő gazdasági rendet minden fenntartás nélkül elvetné, anélkül, hogy félretenne mindazokat a lehetőségeket, amelyeket igazi népi demokrácia nélkül nélkül újít.

Az a politikai, társadalmi és gazdasági rendszer, amely nagy népek boldogulását kétségtelenül elősegítette a szocializmus útján, nem minden esetben válhat be kis népeknek. A magyarság nagy többségének lelki alkaja olyan rendszer kiförmálását kívánja,

amely a szocialis igazságot, a népek közötti igaz barátságot a maga történelmi talajából kiszarjadó nemzeti érzésének megfelelően alapozza meg. Különösen figyelembe kell vennünk a magyar parasztság ősi életfelfogását, a föld iránti határtalan ragaszkodását, a nehéz munkával szerzett tulajdon szeretetét, a maga kis tanyáján és földjén való boldogulás iránti olthatatlan vágyódását és mindazokat a szavakban-ki sem fejezhető érzéseket, amelyeket lelkében táplál.

Mindéz azonban nem zárja ki,

hogy testvéri érzéssel tekintsunk a munkásság mai ünnepe felé. Ugyanilyen testvéri érzéseket várunk majd arra a napra, amikor a magyar parasztság széles tömegi szervezetei keretében a verejtékes mezőgazdasági munka ünnepe áll meg. Azt a napot, amikor az éven először esendül meg a magyar kasza, hogy ajóla élet sarjadjon ki.

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1/b.

Orvos elvált felesége — mint országúti rabló

A darvasi rendőrség őrizetbe vette dr. Drótos Pálé Ferenczi Mária 43 éves állítólag Budapest, Csengeri-utca 42. szám alatti lakost.

Drótos Pálé egy orvos elvált felesége és az utóbbi időben számos szélhámosságot, lopást, csalást követett volna el Józsin, Hajdúnánáson, ahol szállást kapott és távozáskor sok ruha és fehéreműt magával is vitt. A károsultak jelentést is tettek a debreceni rendőrségen. Az újabb feljelentések szerint többször rablótámadást követett el 14 éves fiával együtt Debrecen és Berettyóújfalunál. Az volt a módszere, hogy egy lovas kis kocsi

haladtak az országúton és felvetették a csomaggal haladó idősebb, gyengébb természetű gyalogosokat és amikor már elhelyezkedtek és elhagyott helyre értek, a kocsirol ledobták az utasokat, míg csomagjaikat megtartották és gyorsan elhajtottak. Így fosztották ki Nagy-pénteken is Biharkezes közepén Bálint Mátyásné és fiát, majd egy 70 éves asszonyt (s 50 millió értékű fehér és ruhanyomtaték, élelmiszert, szalmányot) az orvos felesége a rablások során. Most azután sikerült elfogni és őrizetbe venni, Drótosné tagadani igyekszik, de fia is ellene vallott, Bűnlajstromát most állítják össze.

Rendületlenül

Ünnepélyre készül a Piarista Iskola és a Svetits Intézet ifjúsága. A múltban mindig kulturális eseményzamba ment a két intézet nyilvános szereplése. A jelek úgy mutatják, hogy a nagy vihar utáni első szereplésük nem fog a régiék mögött maradni.

Az ünnepély címe — mint a plakátok és a meghívó hirdeti — **Rendületlenül**. Rendületlen hit a tisztább, magyarább, boldogabb magyar jövődében — erről tesz az ünnepély vallomást.

A műsor első része a középkori magyarságot mutatja be. Ez a **Szent magyarság**. Ezután következnek a bűnök évszázadai. Miként játszottak hazonesésből gerinctelen nagy uraink hol török, hol német kére: **Haj, de bűneink miatt...** S ezután következnek a **Lesz még egyszer ünnep a világon**. Ifjak és leányok zarándokolnak régi nagy Párháncokhoz, a Boldogasszonyhoz. Rongyos, koldus kis magyar gyermekek átkörnek az Ő segítségével a német vámon, hogy a napszámra járó gimnazista s a Megyeri Hitvallás minden kétségget elsopró hitével énekelje ifjúság és közönség a **Hazának rendületlenül légy híve ó magyar** órok magyar énekét.

A Piarista Iskola Diákbizottsága a magyar falusi tehetségmenés javára rendezte ezt az ünnepélyt a Móra Ferenc Piarista Diákotthon céljaira. A Diákotthon megindulásának ez első évében mindjárt 30 jó tehetségű, szegénysorsú falusi diákot tart fali között Őrülök, a magyar jövő reményeiret jelenik meg az ifjúság a nagyközönség előtt. Remélik, meghallgatásra találjanak.

Az ünnepélyt a Csokonai Színházban rendezik. Május 4-én, szombaton délután 2 órakor a debreceni ifjúság számára kedvezményes helyárakkal. Május 5-én és 12-én (vasárnapok) délután 10 órakor rendes színházi helyárakkal. A jegyek elővételben is kaphatók 2-ától kezdve a Piarista Iskola igazgatóságánál (Varga u. 2. I. em. sz.) és az előadások előtt a pénztárnál.

Az első ítélet Hunyadi páncélgrenátos ügyében

Az igazságügyminiszter döntése értelmében a nyilvános által szervezett Hunyadi páncélgrenátos hadosztály összes tagjait a népbíró elé kell állítani háborús bűncselekmény miatt. Debrecenben most tárgyalta az első ilyen bűnügyet a népbíró dr. Illyés Gábor elnöklet alatt működő tanácsa. Gyöngy János 19 éves püspökadányi lakos volt a vádlott, aki vallomása szerint afeletti elkeseredésben lépett a Hunyadi páncélos hadosztályba, mert elvesztette hozzátartozóit, és kereste a vesztélyt. Lengyelországba vitték ki a németek kiképzésre. Amikor az orosz csapatok közeledtek, német parancsnokokkal és tisztjeikkel megölték és utána széjjel széledtek, úgy hogy nem is kerültek bevetésre. A bíróság mérlegelve az ényhítő körülményeket, hat hónapi börtönrre ítélte.

100 szegény gyermeket vendégel meg

Tóth László debreceni cukrász-mester abból az alkalomból, hogy május elsején megnyitja Simonnyit út 38. szám alatt új cukrászdáját. Egy munkasítélet eredménye ez a példamutatóan a jövőnek, a gyógyászatos, eleven fűrdőtelep élő Debrecennek épített, a maga nemében pártatlan üzem. Tóth László a Dégenfeld téren kezdte, ahol kis kocsi árulotta süteményeit, majd kapualját nyitott, a szegények cukrásza volt s így küzdötte fel magát. A háborús idők viharában súlyos veszteségek érték, de eladatos, komoly munkával megcsinálta a maga egyéni újjáépítését és a Nagyerdő pompás környezetében áll ma vendégei rendelkezésére közismert kitűnő készítményeivel.

Debrecen város hatóságának, a politikai pártok és a társadalom vezetőinek meghívásával mutatta be új üzemét, mely izléssel, jövőtűző gondossággal készült és alkalmas nyújt, hogy a dolgozók nagyérdéi sőtájuk után egy gondolatban, kellemes óráit töltsenek el a Tóth-cukrászdában, melyet elragadtatással szemlélték a meghívottak.

Tisztességes verseny?

Mint az egyik helyi lapban olvastuk, a debreceni sőtömmunkások szakszervezete megiltotta a munkásoknak, hogy munkát vállaljanak Kállai Imre debreceni sőtömmesternél. A különös határozat mögött érdekes, de egyben szomorú háttér húzódik meg. A sőtömmunkások szakszervezete azzal vádolta Kállai Imrét, hogy egy ízben éjjel is dolgoztatta segédeit. Ezzel szemben az igazság az, hogy április 4-én, a felszabadulás napja előtt a munkaidőt Kállai Imre a segédekkel előzőleg történt megállapodás értelmében két órával előbb kezdte, hogy a vasúti és az egyetemi munkások ezen a napon se maradjanak kenyér nélkül.

Megemlítendő, hogy éppen a szakszervezet állított ki olyan értelmű igazolványt Kállai Imre részére, amely szerint ha a munkásság érdeke úgy kívánja, a szokástól eltérő időpontban is kezdheti a munkát. **Kállai Imre uti tehát nyilvánvalóan a munkásság érdekében járt el.** Ezt a vádat a nyomozó hatóság is tisztázta. Ez azonban nem zavarta a sőtömmunkások szakszervezetét abban, hogy a sőtömmestert mintegy tízen felkeressék lakásán és súlyosan sértesessék. A sőtömmunkások szakszervezetének érthetetlennek látszó magatartása közönséges, de tisztességtelen üzleti versengést takar és egyáltalán nem olyan okok miatt jött létre, mint aminőket a sőtömmunkások szakszervezete felel. Röviden arról van szó, hogy a Szakszervezeti Sütőde meg akarja szerezni Kállai Imre megrendelőit, az egyetemi munkások és vasúti forgalmi csoportot. Át is írt az említett szervezethez, hogy tölterendeljék meg a kenyert, azonban a munkások igen jól tudják, hogy a Szakszervezeti Sütőde miért hagyta cserbe a Kefe-

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Szerdán 6 órakor
Viktória
Ketten egy jeggyel!

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Csütörtökön 6 órakor
Férfem, a gazember
Vidám táncosoporett ősbemutatója!

gyár és több bányar, stb. dolgozóit. A munkások ragaszkodnak Kállai Imre szállításhoz.

Az ügyszög még hozzátartozik, hogy a sőtö szakszervezet határozata a szakszervezeti fűttkár-ság elé kerül a napokban. Igaz, hogy a sőtö szakszervezet egyes tagjai szerint az ő határozatuk ellen nincs fellebbezés, azonban az illetékes helyen bizonyára tisztán fogják látni, hogy itt nem egészen tisztességes üzleti versengésről van szó (s igazságot fognak szolgáltatni a munkások ellátásáért dolgozó sőtömmestereknek).

Egy rehabilitáció

Még az 1922. évi képviselőválasztások alkalmával történt, hogy az akkori kormány jelöltjei Debrecenben mind megbuktak és helyettük három demokrata képviselő, névszerint: Györki Imre, Hegynergi Kiss Pál és Nagy Vince jutottak mandátumhoz.

Ebben a választási küzdelemben **Stabó Barna** MÁV állomás-felügyelő is férfiasan kivette a maga részét, amennyiben megalkuvást nem ismerő módon szállt szembe az akkori kormány antiszociális politikájával.

A választási kudarc után a rendszer **Stabó B. István tette, míg most huszonnegy évi múltán a MÁV igazgatósága** a minisztertanács határozatából kifolyólag őt eddigi nyugdíjigényének teljes beszámításával a VI. fizetési osztály 3. fokozatába állományeljáróvá besorozta.

A jól megérdemelt rehabilitáció széles körökben általános meglepetést keltett.

A villamosjegy új ára

Ertesítjük a t. Utazóközönséget, hogy a mai naptól kezdve a szakasz és gyermekjegy árát 2 millió pengőre, a vonal és átszálló jegy árát pedig 3 millió pengőre emeljük fel. — DHV Üzletigazgatóság.

10 milliárdos betörés a Piac utcán

Vámos Imre egyenruhakereskedő Piac-utca 56. szám alatti üzletébe az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek a kirakatok keresztül behatoltak és 10 millióért meghaladó értékű szövetet loptak.

Felmentették a gyilkosság és halálétegetés vádjá alól

A debreceni törvényszék a közelmúltban öt évi fegyházra ítélte szándékos emberölés bűntette miatt Csuzi István debreceni belle-gelői nápszámot, aki a vád szerint zsinnyel megfojtotta Papp Ilonka 14 éves debreceni kislányt, azután a holttestét a Tégelavatóba vitte és ott egy régi kemencében elégette, minthát előzőleg olajjal leöntötte. Az adatok szerint a kislány egy csikét kergetett, amikor Csuzi megtámadta, majd megütötte és az eszméletlen kislányt megfojtotta, majd utána plakátpapírra esomárolva elégette. Csuzi tagadta a vádat, és ártatlanságát hangoztatta. Csuzi a törvényszék ítélte ellen fellebbezett védője dr. Lévy Zoltán ügyvéd, nemzetgyűlési képviselő útján és a fellebbezéssel most foglalkozott a debreceni ítélőtábla dr. Bazoni tanácsa. A tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét és felmentette Csuzit a gyilkosság és halálétegetés vádjá alól. Az ítélet jogerős.

Terményárak

A mezőgazdasági miniszter újra szabályozta a mezőgazdasági termények árát. Termelői árak, amelyek április 29-én léptek hatályba, az ország egész területére vonatkoznak és a következők: Buza, rozs, kétszeres 80 millió.

Nagy táncverseny lesz ma 5-9 órakor a „FESZKERBEN”. A nyertesek 25 ösztacót díjmentesen látogathatnak. Szombaton 6-9 órakor, vasárnap 11-1 és 5-9 órakor tánc.

Megnyilt a Tóth cukrászda

Simonnyit-út 38. szám alatt (Nagyerdei villamosmegállónál).

Tészták, fagyalt, teketekavé, italok.

Kalapja ifj. DALMI kalaposmester

Vár-u. 2. (Csap- és Vár-u. sarok.)

Ócskavasat, fémek, rongyot a legmagasabb árban vesznek. Eötvös-u. 110

„Terka” kozmetika

Miklós-utca 4. Egyéni arcpótlás. Biztos hatású széplítő kurák.

Ballon kabát

férfi ruha női kabát szövet belésáru

Vágó Sándor

Piac-u. 33. Széchenyi-u. sarok.

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja,

mutassa meg Szelecsényinek Sas-utca 2. szám.

Bors Kálmán és Zeibrita Flórián

műalkotómesterek vasipari műhelye, a Városlátogatással szemben levő és a Bőszörményi útból nyíló

Kalotaszeg-utca 7. sz. alatt.

Elvállal minden a lakatos szakmába vágó munkát, továbbá Vertheim páncél pézszekrényt és összeronesolt kasszák nyitását, javítását, átalakítását, mindennemű kulcsok készítését teljes szavatossággal.

BUTOR

nagy választékban. Malék, szabdók, kombinált szobák, könyvek.

Bernáthnál

Piac-u. 20. Gambinus átjáróban.

Cirokseprő

viszont eladók részére. demizsonok 2, 3, 5, 10 literes kaphatók

Róthnál

Simonnyit-u. 5. (lej piac)

Férfi INGanyag készen, méret után is. FRANK

ARANY beváltás ENGEL ékszerésznél Benyáts áruházban

Halász ékszerüzlet

újra megnyilt! Piac-utca 22. A régi helyén.

H I R E K

Felhívás

Felhívom a város lakosságát, hogy május 1-én házilag lobogózzák fel. Jelen felhívásom vonatkozik különösképpen azokra az épületekre, amelyek a felvonulás útvonlányán vannak. — Polgármester.

Az adópengő május 1-től 630 pengő.

Értesíti a Városi Tanács a város közönségét, hogy a f. évi május hó 1. napjától kezdődően a kéményseprési díjtelek felemeltettek éspedig egy kémény egyseprési díja 5000 adópengő, míg a többi díjak az eddigi díjaknál 150 százalékkal magasabbak. A díjakat a hónap 1. napján érvényben lévő adópengőben kell leróni, ha ezt a számla bemutatásakor azonnal kifizetik. — Városi Tanács.

A Debrecen város nyugdíjsaj május havi nyugellátása május hó 3. a. 6. és 7-én kerül kifizetésre a házipénztárnál napközben 8-11 óra között. A J. kezdőbetűsök részére 3-án, pénteken, K-R 4-én, szombaton, S-Z 6-án, hétfőn. Az elmaradtak részére 7-én keddén. — Városi Számvevőszék.

Felhívják a felosztott birtokok tulajdonosait, illetve azoknak 1944. évi birtokait, hogy a napokban hozzájuk eljuttatott kérdőíveket a háború következtében szenvedett károk adataival kitöltve, legkésőbb május hó 2-án déli 12 óráig adják be a levéltárba Városháza földsz. 6.

Uy nyilas hírlapírók ötve írték. A népi gyűlés népelemes bűntettek sorozatával vádolta Uy Károly volt hírlapíró, mar: a Pesti Újságban, a Magyarországon, a Virradatban és egyéb szélsőséges jobboldali lapokban a zsidóvalás ellen éveken keresztül írt cikkekben igazolt. A bíróság Uy Károlyt nem jogerősen ötvi börtönré ítéltje.

A mérvszálatokat az adóbbi helyen és időben tartják meg: május hó 6-án 8 órakor a Baromvadászterén, 7-én 9 órakor a Nagy-öcsere fedezett állomásnál, 8-án 9 órakor Szoboszlán-utján levő Kadarecs-féle kovácsműhely előtt, 9-én 9 órakor Látókép esárdánál, 10-én 10 órakor Kadarecs esárdánál, 11-én 9 órakor Bánki erdőhával, előtt. A vizsgálatra elvezetendők az összes egy évet betöltött és annál idősebb menek. Pletve ménesikők. Aki ménjét erre a vizsgálatra nem vezeti elő, az ellen a kihágási eljárást folyamatba teszik és ményének ívartalanítását hivatalból rendelik el. — Városi Tanács.

A Közmunkahivatal felhívja a közmunkakötelezetteket, testületet, szakosztályokat, munkaadókat és mindazokat, akik a munkavállalók helyeti közmunkavállalásukat tartoznak fizetni, hogy a befizetéseket 1 napszám 15.000 adópengő alapul vételével kiszámítva 1946 május 1-én érvényes jelzőszám alapján 1946 május 7-ig bezárólag annyival is inkább fizessék be, mert a határidőn túl történő befizetéseknél a befizetés napján érvényes jelzőszám alapján kell a közmunkavállalásukat befizetni. A nem fizetők tartós közmunkára lesznek igénybevéve. Már most figyelmeztet minden kötelezettet tartózkodásuk elkerülése végett a Közmunkahivatal, hogy aki csak teháti, közmunkakötelezettségének minél hamarabb tegyen eleget. Azok, akik tömegesen kimutatással fizetnek, az egységes kimutatást a hivatalban okvetlenül teszkizés meg, mert a befizetést összegüket egyenként adópengőben is be kell írni a kimutatásokba.

ELADOK-VESZÉK hálószobát, úriszobát, kombinált butort, konyhát, zongorát, irógépet, varrógépet, férfi és női bunnát, ruhákat, sparbottot, kályhát. **MEZEI** öszeros Vörösmarty-utca 12. szám.

Balogh Tihamér MÁV tiszt és Szentmiklóssy Erzsébet jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

* Mike Erzsike és Nagy Imre h. lakáshivatali vezető május 4-én délután fél 6 órakor tartják esküvőjüket a Kossuth-utcai ref. templomban, melyre a jó ismerőseiket szeretettel meghívják.

— A kistéplomi ref. egyházzés központi bibliaköre ma, szerdán délután öt órakor, Révész-tér 2. sz. alatti gyülekezeti teremben, bibliográfiát tart.

— Gyufa kiosztás Ertesíti a közéletmozgásügyi ügyosztály a város allatálan lakosságát, hogy a Csalladi jegy 10-es számú szelvényre 1 (egy) doboz gyufát 1.500.000 pengős árban szolgáltatnak ki a kereskedők.

* Havanasáknál ma hétfői ünnepi összlanc. Tanfolyam kezdődnek másodikkán kezdődik.

— A Városi Földigénylő Bizottság ismétellen felhívja az összes juttatottakat, hogy minden k. hold föld után (a szőlő és gyümölcsös 1 k. hold 5 k. hold számútonak számít) k. holdanként 2 kg. búza vagy rozs, abban az esetben, ha ez nincs, 2.60 kg. árpa, vagy iengeri, a felmerült költségekre a legrövidebb időn belül a Széchenyi-u. 88. és 90. sz. között beforduló Föld-u. 6. sz. alá beszállítandó kötelesek, magukkal hozzák a fizetési nyugtát is. — Siposs Gábor sk., f. biz. elnöke.

— A pécsi Nemzeti Bizottság foglalkozott több, népfőkélettel el távolított bányászviselő ügyével. A szakmaközi bizottság az el távolított tisztviselőket visszahívta állásukba. A munkásság egy részét felbűtő elemek azonban tovább uszított a tisztviselők ellen s ezért a Nemzeti Bizottság a felbűtők névsorának "Birtokában megkeresi a Népi Gyűlésüket, hogy indítsan ellenük eljárást.

— Felakasztotta magát a konyhablak keresztfájára betegsége miatt Bónis Lajos 76th Árpád-utcai lakos. Tetőt ledejében észre vették és sikerült megmenteni.

— Elgázolta ismeretlen kerékpáros Gacsár István 11 éves gyermekeket. Eölvös-utjai lakost. Vállpercutöréssel és belső sérülésekkel szállították kórházba.

— Lúgkódattal megmérgezte magát Dardai Gábor belgrőlő lakos családí vizsály miatt. Súlyos állapotban szállították kórházba.

* Halász ökszerület újra megnyit. Piac u. 22. (A régi helyen.)

* Parafa szandál nagy választékban szép kivitelben legolcsóbban a készítőjénél Ökörös, Sas u. 1. sz.

* Májusi összlanc Naményiné táncintézetében káncbemutatóval szerdán ötöl—készig. Piac-u. 58. Linoleum-házban.

— Két öngyilkosság. Zöld Sándor Kíshegyesi-úti szűkséglakásán gyögyíthatatlan betegsége miatt mindkét karján felvágta ereit. — Mire rátaláltak, elvérzett. — Kiss János Kunhalom-utca 29. szám alatti lakos felakasztotta magát és mire rátaláltak: meghalt. Tetének oka ismeretlen.

— Bűnügyi krónika. Ecséki Károly Hatvan-utcai lakását feltörte ismeretlen tettes és onnan kétmillió értékű ruháeműt, pénzt, szőnyegot ellopták. — Dankó János Diószegi-úti lakost megtámadta és kifosztotta ismeretlen tettes Kabátját és 170 millióját ellopta.

— Bozotos Margit Csapó-utcai lakostól ismeretlen tettes ellopta pénztárcáját a Simonffy-utcai tejpiacon 98 millióval és fontos iratokkal. — Ladányi Géza nyíregyházi lakostól ismeretlen tettes a Nagyllomáson ellopta aktatáskáját, melyben 350 millió készpénz volt. — Csornya Imre ebési lokos tanójára behatolt ismeretlen tettes és az éjszakai órákban lovát ellopták.

A KISGAZDA PÁRT HIREI

AZ ELNÖKI TANÁCS ma, szerdán délután 4 órakor ülést tart.

A VÁRMEGYEI ELNÖKI TANÁCS vasárnap délelőtt 9 órakor ülést tart. Felhívjuk a tanács minden vidéki és városi tagját, hogy az ülésen feltétlenül jelenjen meg.

AZ ÉRTELMISÉGI-TAGOZAT legutóbbi gyűlésén a Pártelnöki tanácsába Boldogh Károly MÁV főintézőt, Szűzba József pénzügyi tanácsost és dr Kovács Béla gimnáziumi tanárt delegálta be.

A NŐI-TAGOZAT csütörtökön délután 5 órakor a nagyteremben taggyűlést tart. Tekintettel arra, hogy ezen a taggyűlésen kerül sor a Pártelnöki tanács megválasztására, a tagok minél nagyobb számmal jelenjenek meg. A választás előtt szokásos politikai beszámoló.

A HAJDUHADHÁZI PÁRTSZERZÉVET vasárnap impozáns gyűlést rendezett. A nagyszámban megjelent gazdák nagy szerepettel és érdeklődéssel fogadták a debreceni pártvezetők felszólalásait. Csász László nemzetgyűlési képviselő a miniszterelnök Nyíregyházán elhangzott beszédét méltatlan kiemelve annak külpolitikai fontosságát, Öry István főispán pártelnök hangsúlyozta, hogy a nyíregyházi nagygyűlés megmutatta: a Kisgazda Párt lenyűgöző tömegekkel rendelkezik. Ez a tömeg azonban sohasem teszi túl magát a törvényeken, hanem erejét építő munkára használja fel. Reményi József h. főtitkár rámutatott arra, hogy a koalíció nem párt, hanem nemzeti feladatok megoldására jött létre. Aki pártsovinizmusból szem elől tévesztí az egyetemes célokat, az veszélybe dönti az együttműködést és mérhetetlen felelősséget vállal magára. A jölsikerült gyűlés után a tagok által felvetett kérdések kerültek megbeszélésre.

— Igazolási ügyek a népbíróság előtt. A debreceni népbíróság igazolásokkal foglalkozó tanácsa kedden tárgyalta volna Szegedy Gyula Világítási Vállalati igazgató fellebbezését. Az igazolóbizottság annak idején állásvesztésre ítélt. Betegsége miatt most sem tudták megvárni a tárgyalást. A népbíróság legkésőbb újabb határidőpontra táz ki. — Nagy Mária debreceni pesztisztviselőnő elsőfokon állásvesztésre ítéte az igazolóbizottság, mivel nyugatos volt. A népbíróság megállapította a kényszerhelyzetet és igazolta.

— A Burzundia-utcaá költözök a debreceni népbíróság, ahol a vármegyei rendőrkapitányság székelt. A vármegyei kapitányság a rendőrség Kossuth-utcai palotájába költözik.

— A debreceni népbíróság most tárgyalta Varga Béla hajdúbőszőrményi ref. kántor bűnügyét, aki a hajdúhadházi zsidó munkaszolgálatos tábor parancsnoka volt főhadnagyi rangban. A vád szerint durván, kegyetlenül bánt volna a munkaszolgálatosokkal. A bíróság több tanú hallgatást ki, majd felmentette a vád alól Vargát, mert nem látta teljes mértékben beigazoltnak azt, hogy a vádakért ő lenne a felelős. A népbíróság fellebbezett a felmentő ítélet miatt.

— A debreceni népi gyűlés most készítette el a vadratot Molnár László 26 éves hajdúházi napszám és Kovács Károly debreceni lakos ellen, akik a zsidó munkaszolgálatosokkal kegyetlenkedtek a tanúk szerint, ügyükben a főtárgyalás júniusban lesz.

Divat cipőt Vágó Zoltán cipőüzletéből. Piac-u. 33. Széchenyi-u. sarok.

Hirdetmény jóvátételi beszolgáltatásról

Felhívom a város érdekeit lakosságát, hogy a Magyar Közelításiügyi Minisztérium 43.554-1946. VII/1. számú átiratával elrendelte a 10.330-1946. K. M. számú rendelet végrehajtását, mely a Magyar Földművelésügyi Miniszter Urral egyetértően a Szovjet Unió részére teljesítendő 1946. évi jóvátételi kötelezettségének teljesítését tartalmazza.

A fenti rendelkezés értelmében a jóvátételi céljára 30 kg-on felüli hízalásra alkalmas sertéseket kell beszolgáltatnunk, melyeknek kivételre a föld terület után kat. holdanként történik.

A beszolgáltatandó sertések ezidő szerint föld után tekintet nélkül, hogy az szőlő, vagy gyümölcsösökkel van telepítve, vételük ki. Ennek figyelembe vételével minden hold föld után 1 kg élő súlyú sertés kötelező beszolgáltatását kell gyakorolni, valamint holdanként 20 kg szemes tengerit is.

Felkérem emellett mindazon földtulajdonosokat, akik 1 hold vagy annál nagyobb területtel rendelkeznek, már most akként igyekezzenek elgert tenni, hogy már több földtulajdonossal összekötve és a földjük után eső kg-kénti súlyt együtt egy sertésben szolgáltatassák be, illetve összesen szolgáltatnak földjük után eső 1 drb sertést 30 kg-on felülit 50 kg-os súlyhatárig kell beszoolgáltatni.

Ugyancsak a nagyobb földdel rendelkező tulajdonosok 130 kilogrammon felülit sertést is szolgáltathatnak be, ha a földjük után ily nagyobb mennyiség volna kivétel.

Emellett felhívom az összes földtulajdonosokat, hogy május 15-ig mindenki a földje után eső sertést készítse el és arról jelentést a Jóvátételi Ügyosztály városháza 1. em. 6. sz. szobában május 6-ig jelents. Az így beszoolgáltatott sertések a minisztérium által kijelölt átvévo kereskedő által azonnal ki lesz fizetve. A kivettelt jengeri mennyiség a Hótröbogyi, Apafly, István malom, Takacs Irén, Csengeri Jenő, Schäffer, Futura, Mezőgazdák Szövetkezete terménykereskedőknél szolgáltatathatók be. A kijelölt terménykereskedők az ellenértéket közvetlenül fizetik ki. Ezen kukoricamennyiség, mint szabadforgalmú gabonát kell átvenni és arról vételi jegyet kell kiállítani és a Termény Hivatalnak jelenteni kell a beszoallított mennyiséget.

Felhívok mindenkit, hogy törvényes kötelezettségének teljesítésén ezen beszoallítás teljesítését a megadott határidőn belül, mert aki ezt elmulasztja, a jóvátételi teljesítését hátráltatja, azok ellen pedig a törvényben e célra kiadott rendelkezést vagyok kénytelen végrehajtani. Polgármester.

* Dr. Naményiné gyorsíróskolában május 6-án tanfolyamkezdés. Vonatkezdésmény. Államvizsga. Piac 58. Linoleumházban.

* Orvosi hír. Dr. Pauchly Géza orvos-igazgató, hór és nem betegségek szakorvosa, rendelését megkezdte. Rendel. délelőtt 9-12. délután 4-6-ig. Piac-u. 87.

— Május 1-én úgy a nagyerdei, mint a Kassa-úti városi fürdő egész nap zárva lesz.

Napvédő szemüveg különlegességek KLEIN LÁSZLÓ látszerésztől Piac-u. és Simonffy-u. sarok.

FIGYELEM! Varrógép, kérekpár, rádió, grammofon javítás. — Autogénhegesztés! HORVATH TIHAMÉR műszerész-mester Deák Ferenc u 9

Kereskedelmi alkalmazottak fizetése

A Kereskedő Társulat ezton közt a kereskedőkkel, hogy alkalmazottainak május hó 1-én az április hónapban történt emelését figyelembevételel a kollektív szerződésben megállapított alapfizetésnek az alábbiak szerint megjelölt szorzószámokkal kiszámított összege fizetendő:

Jelöltvezető segéd, pénztáros részre 460.8-szorosa; üzleti segédmunkás részre 245-szorosa; tanulók részre 93.75-szorosa.

A kollektív szerződés mind a Kamardnál, mind a Kereskedő Társulatnál betelintendő. Fizetendő továbbá a fentiek szerint kiszámított összeg 8 százaléka lakbéradó pótlék emelés. Minderreketon felül köteles a kereskedő megfizetni a hátréva költségösszeget, valamint a hatósági jogerőű bírói konvenció nyelvényeit elterletéket kifizetni.

Tekintettel az allando áremelkedésekre és arra, hogy a munkabéremelését hetenként történnek, kívánatos lenne a kereskedelmi alkalmazottaknál az utólagos fizetést betelintésként látni. Ez nemcsak az alkalmazottak szociális szempontjából indokolt, de előnyös a kereskedőkre is, minthogy az OTI díjak és a kereseti adó fizetése is betelintésként történik. A szakszervezetek tartott tárgyalás eredményeként felkelt a Kereskedő Társulat tagjai, hogy alkalmazottikat utólagos fizetés esetén betelintésként fizessék.

KERESKEDŐ TÁRSULAT KÖZLEMÉNYEI

Minden kereskedő tartozik előző navi forgalmáról, elgert hasznáról és a befizetett adóelőlekről az Adóhivatalnak minden hó 15-ig jelentést adni. Nyomatvány kapható Bajcsy Zs. u. 16. sz. és a Kereskedő Társulatnál. — **Tuzita és építőkezesség kereskedők szakosztálya** csütörtökön d. u. 4 órakor forgalmi adó és közmunkaváltás közzéadás tárgyában értekezletet tart. — **A korosmaros szakosztály** megalakított kereseti adó közzéadás minden korosmaros köteles résztvenni. Aki meg nem adták be január, február és március bruttó bevételük szőlő kimutatását, csütörtökön délig elvettlenül adják be a Társulat DKÁSE terében. — **A korosmaros szakosztály** forgalmi adó közzéadásnak tagjai a forgalmi adót május hó 2-án délig fizessék be. — **Drogisták és illatszerek szakosztályának** forgalmi adó közzéadás csütörtökön d. u. 4 órakor tart. — **A fűszerkereskedők** a forgalmi, kereseti és jövedelemadó közzéadás, a keresési összegetek 4-ig fizessék be a Hótröbogyi, Apafly, István malom, Takacs Irén, Csengeri Jenő, Schäffer, Futura, Mezőgazdák Szövetkezete terménykereskedőknél szolgáltatathatók be. A kijelölt terménykereskedők az ellenértéket közvetlenül fizetik ki. Ezen kukoricamennyiség, mint szabadforgalmú gabonát kell átvenni és arról vételi jegyet kell kiállítani és a Termény Hivatalnak jelenteni kell a beszoallított mennyiséget.

GYÁSZROVAT

özv. Sipo Györgyné Madai Zsuzsanna 56. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a II. ravatalozóból, Lakás: Kadarecs 69 Bartha végzi.

özv. Csonka Ferencné Veress Julianna 54. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a III. ravatalozóból — Lakás: Appony-utca 51 — Bartha végzi.

* Piri cipőüzlet áthelyezve új helyén is olcsón árultja cipőjűdonságait. Csapó u. 41.

* Tanuljon és taníttassa gyermekét magyar notát cigányosan zongorázni. Jelentkezés Darabos 37. 1-2-ig.

* A pénzügyminiszter a szesz eladási árát hektoliterenként 120 millió pengőben állapította meg május 1-től.

